

pital, o. s. v. o. s. v. — Sligt kunne vi ikke lettelig undvære, naar vi ville følge med i vor Videnskab; vi saa paa den Maade meget at vide, som vi i høj Grad maatte beklage Savnet af, dersom det ikke var tilgængeligt for os." Men til denne nyttige Rundstabs-tilde vilde Afdgangen blive vanskeliggjort eller umuliggjort, naar det foreliggende Forslag blev Lov. At spørge om vedkommendes Tilladelse til at bringe de enkelte Artikler og Meddelelser vilde ogsaa paa det videnskabelige Omraade føre til, at de blev temmelig gamle, inden de kunde gengives.

Min Ante imod Forslagets § 15 gælder særlig det, at man har taget "Meddelelser" ind under Bestemmelsen; men selv for almindelige, raisonnerende "Artikler"s Vedkommende, kan en Forkrift som den i § 15 godt føre til højst aparte Resultater. Man tænke sig: Et Partiorgan bringer en Artikel, som er i høj Grad oplysende om den Mand og Tankegang, som raader i det Parti, Bladet repræsenterer. Man ser nu ogsaa jævnlig, at i saadanne Tilfælde andre Blade eller Tidsskrifter aftrykke en slig Artikel for at gøre det bekendt for deres Læsekræds, hvorledes man tænker paa den Side, hvis Organ har bragt Artiklen. Naar § 15 i Forslaget faar Lovkraft, vil dette være forbudt, jaafremt Artiklen er forsynet med Tilføjelsen "Eftertryk forbydes". Og det maa vi, som alt antydet, gaa nd fra, at alle Meddelelser og alle Artikler, der ere noget værd, ville blive forsynede med; thi det er selvfølgelig i ethvert Blads og ethvert Tidsskrifts Interesse, at Publikum ikke kan faa de læseværdige Artikler og de interessante Meddelelser, som Bladet eller Tidsskriftet bringer, at læse andetsteds end i selve Bladet eller Tidsskriftet. Publikum skal saa at sige nødes til at holde dette selv.

Den ærede Landstingsmand, som var Ordfører for denne Sag i det andet Ting, har antydet, at man kunde jo foreløbig vedtage dette Lovforslag blot for vort eget Land alene; det var ikke det, han særlig ønskede, men det var dog bedre end den nuværende Tilstand. Men dertil siger jeg nej. Selv om den Ordning, som § 15 indfører, kun skal gælde for Danmark, vilde vi ikke kunne være tjente med den. Jeg behøver blot at bede de Herrer om at tage en hvilken som helst af vore Aviser i Haanden. Ingen Avis er helt igennem original, men den bringer daglig en større eller mindre Mængde Meddelelser, ofte flere Spalter fulde, hvorfor andre Blade citeres som Kilder. For Fremtiden kunde efter Lovforslaget dette lovlig kun finde Sted, naar der forelaa Samtykke dertil fra vedkommende Forfatter

eller Bladudgivere. Det vilde, efter hvad jeg kan tænke, ligefrem gøre hele den Form for Dagspressen — og til Dels for Tidsskrifter med — som vi nu kende, umulig.

Jeg vil nu, idet jeg slutter, tillade mig at spørge den højtærede Kultusminister, hvad han mener om den af mig fremdraagne Bestemmelse, og om der, naar Paragraffen maa forstås, som jeg har nævnt, vil være noget væsentligt til Hinder for, at der bliver givet den en anden Affattelse.

Bajer: Jeg skal ikke følge den sidste ærede Taler ind paa § 15 eller i det hele taget ind paa Enkelthederne i Lovforslaget. Jeg haaber, at den højtærede Minister vil kunne klare det Punkt. Det lod til, at det var i Særdeleshed paa det Punkt, at den ærede sidste Taler havde sine Betænkninger, hvorimod jeg ikke hørte ham røre ved § 4, hvor det jo nærmest er, at Lampen brænder. Den ærede sidste Taler bekyndte jo endogsaa med at erklære, at han ikke var nogen principiel Modstander af Lovforslaget, og det glædede mig at høre, thi jeg ser deri et Haab om, at det skal lykkes at bringe denne Sag til Afslutning, og at ogsaa det ærede Medlem vil stemme derfor. Det ærede Medlem opstillede som Hovedsynspunkt, hvad Samfundet bedst var tjent med, Samfundets Tarv, og han betegnede det nærmere som Samfundets Ret til Oplysning. Dertil vil jeg dog sige, at det derved gælder om, hvad man forstaaer ved Samfundet, og dernæst ogsaa om, paa hvilken Maade man faar Oplysningen, thi der er jo mange ubetingede Goder her i Livet, som man dog ikke har Lov til at erhverve sig paa uretfærdig Maade. Ogsaa Oplysningen kan jo erhverves paa en saadan Maade, at det ligefrem er en Forbrydelse, en Retskrænkelse — deri er jeg vist ikke uenig med den ærede Taler. Naar den ærede Taler dernæst lagde Tryk paa "Samfundet", tror jeg, han mener ikke alene Nationen, men Samfundet i videre Forstand. Jeg kommer derved til at berøre det Synspunkt, hvorfra jeg særlig ser dette Lovforslag, og hvorfor jeg vilde ønske, at ogsaa Danmark snart vil slutte sig til den internationale Union paa dette Omraade. Mit Hovedsynspunkt er da det, at jeg tror, at intet medvirker maaste mere til fredelige Forhold mellem Folkene end det voksende Retsfællesskab imellem dem. Vi se, at dette udvikler sig paa forskellige Omraader, at der afsluttes Statsunioner dels med materielle og dels med intellektuelle Formaal for Dje. Vi se jo, hvorledes Verdenspostforeningen har udviklet sig, saaledes, at vel intet enkelt Land, om det vilde, godt kunde staa udenfor. Den har,